

جبرائیل حسن‌الهی

مبانی مدیریت صنعتی

(رویکرد نوین)

مؤلفان

دکتر میرزا حسن حسینی - روح‌الله حسینی

سرشناسه : حسینی، میرزا حسن،
 عنوان و نام پدیدآور : میانی مدیریت صنعتی (رویگرد نوین)/مولفان میرزا حسن حسینی، روح الله حسینی.
 مشخصات نشر : تهران: خردمندان، ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری : ۲۴۸ ص.
 شابک : ۸۹۰۰۰ ریال : 978-600-6825-57-1
 وضعیت فهرست نویسی : قیفا
 یادداشت : چاپ قبلی: اسنادی، ۱۳۸۹.
 موضوع : مدیریت صنعتی
 موضوع : مدیریت صنعتی -- آزمون ها و تمرین ها (عالی)
 شناسه افزوده : حسینی، روح الله، ۱۳۵۹ -
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۱ ج ۲ ف/ HD۳۷
 رده بندی دیویی : ۶۵۸/۵
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۹۴۵۶۱۸

نشر خردمندان

نشانی دفتر مرکزی: تهران - خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - کوچه نوروز - پلاک ۱۰

www.Pnuparastoo.com

تلفن: ۹۲۲ ۰ ۴۶ ۶۶ - ۷۴ ۹۴ ۹۵ ۶۶

عنوان کتاب: میانی مدیریت صنعتی (رویگرد نوین)

مدیر مسئول انتشارات: مهندس سیدامین میرباقری

مؤلفان: میرزا حسن حسینی - روح الله حسینی

ناشر: انتشارات خردمندان

مدیر تولید: مهدی سبحانی

ناظر فنی چاپ: مهندس محمد جوینده

صفحه آرا: فاطمه آجرلو

نوبت چاپ: پنجم - ۱۳۹۱ (اول ناشر)

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۸۵۰۰ تومان

ISBN: 978-964-6825-57-1

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۶۸۲۵ - ۵۷ - ۱

«حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است و هرگونه نسخه برداری از آن پیگرد قانونی دارد.»

پیشگفتار

سازمان، سیستمی نظام‌مند است که به صورت مجموعه‌ای از زیرسیستم‌های متنوع تعریف می‌شود. چگونگی انجام کارهای زیاد و یا گاه‌آه متفاوت در سازمان‌ها برای رسیدن به اهداف در محیط و شرایط پیچیده و چندبُعدی امروزی وظایف و مسئولیت مدیران را پیچیده و بااهمیت می‌سازد. از طرفی سرمایه‌ی انسانی مهم‌ترین منبع سازمان برای پیشرفت است و تنها راه مدیریت اثربخش این منابع و ارتقاء بهره‌وری سازمانی مستلزم آموختن اصول، قواعد و دانش مدیریت صنعتی و بکارگیری آن در سازمان است.

براساس نظریه‌ی فایول منظور از ایجاد سازمان، انجام کار می‌باشد. بنابراین تدوین کتاب حاضر جنبه‌ی آموزشی و عملکردی دارد و دانشجویان مدیریت، مدیران و برنامه‌ریزان سازمان‌ها به خصوص سازمان‌های صنعتی را در عمل جهت بهبود شیوه مدیریت یاری می‌دهند.

کتاب حاضر، حاصل بررسی‌ها، تحقیق و پژوهش‌های صورت گرفته و همچنین مطالعات توسط نویسندگان می‌باشد. همچنین تجربیات و اندوخته‌های نویسندگان در زمان مدیریت کارخانه و طراحی استراتژی شرکت، بر غنای مطالب و اطلاعات افزوده است. امید است دانشجویان با مطالعه‌ی این کتاب، بخشی از علم و دانش مدیریت در حیطه صنعت را فرا گرفته و نیاز علمی آنها برآورده شود و موجب تقویت بنیه علمی، دانش و اطلاعات آنها گردد.

بنابراین نویسندگان بر این‌اند که موضوع‌های مطرح شده در خصوص مبانی مدیریت صنعتی منطبق بر ماهیت عملکردی شرکت‌ها و سازمان‌های تولیدی - صنعتی باشد.

صنعت پویا حاصل «خلاقیت و ابتکار» ناشی از هوش و طرز تفکر مدیریت است و زیربنای آن را توسعه‌ی تفکرات، ایده و شیوه‌ی مدیریت تشکیل می‌دهد.

کتاب حاضر یکی از معدود کتاب‌های تألیفی در حوزه‌ی مدیریت صنعتی می‌باشد که توسط دو تن از نویسندگان تألیف شده است در این زمینه قبلاً کتاب‌هایی چاپ و منتشر شده است. در این کتاب، تکوین صنعت و چگونگی مدیریت آن با نگاهی تازه مطرح شده است، علاوه بر بهره‌گیری از تجارب علمی و عملی خود، از مراجع و منابع معتبر داخلی و خارجی نیز سود جسته‌اند.

در پایانه از همکاری صمیمانه‌ی تمام کسانی که ما را در نگارش این کتاب یاری کرده‌اند به‌خصوص از راهنمایی و مساعدت جناب آقای دکتر رضا مسائلی ریاست محترم سازمان تجهیزات پزشکی کل کشور متشکر و سپاسگزاریم. همچنین از زحمات سرکار خانم ربابه طاهری، مرضیه حسینی و صفیه حسینی تشکر خالصانه داریم.

دکتر میرزا حسن حسینی - روح‌الله حسینی

(اعضاء هیأت علمی دانشگاه پیام نور)

فهرست مطالب

فصل اول: نگرش‌های مدیریت (سیر تاریخی)	۵۲
مقدمه	۷
روند تکامل مکاتب (دیدگاه‌ها و نگرش‌ها) مدیریت	۹
دیدگاه‌های ماقبل کلاسیک مدیریت	۱۰
مکتب سنتی (کلاسیک)	۱۰
نظریه‌های نئوکلاسیک	۱۸
نگرش‌های مدرن و جدید مدیریت	۲۳
خلاصه فصل	۲۸
فصل دوم: صنعت در گذر زمان (انقلاب صنعتی)	
مقدمه	۳۱
شکل‌گیری انقلاب صنعتی	۳۲
عوامل زیربنایی انقلاب صنعتی	۳۵
توسعه انقلاب صنعتی	۳۵
شرایط کار در دوره انقلاب صنعتی	۳۶
ویژگی‌های مدیریت در عصر انقلاب صنعتی	۳۷
دستاوردهای انقلاب صنعتی	۳۷
خلاصه فصل	۳۸
فصل سوم: سازمان صنعتی (صنعت)	
مقدمه	۴۰
سیر تکامل صنعت	۴۲
عوامل صنعت	۴۴
خلاصه فصل	۴۶
فصل چهارم: تعریف و مفاهیم مدیریت صنعتی	
مقدمه	۴۸
تعریف مدیریت	۴۹
وظایف اولیه مدیران صنعتی چیست؟	۵۰
مدیریت صنعتی	۵۰
مهمترین ابزارهای مدیریتی	۵۲
الگوی جدید مدیریت صنعتی	۵۲
ضرورت و اهمیت مدیریت صنعتی در سازمان‌ها	۵۴
مهارت‌های مورد نیاز برای یک مدیر صنعتی	۵۸
خلاصه فصل	۶۳
فصل پنجم: فرایند مدیریت استراتژیک صنعتی	
مقدمه	۶۵
استراتژی	۶۶
مدیریت استراتژیک در صنعت	۶۷
ضرورت و اهمیت مدیریت استراتژیک	۶۸
استراتژی صنعتی شدن	۶۸
استراتژی (راهبرد) تولید	۶۹
انواع استراتژی‌های مهم تولیدی - صنعتی	۷۰
خلاصه فصل	۷۵
فصل ششم: مدیریت کارخانه و تولید	
مقدمه	۷۸
کارخانه	۸۰
ضرورت و اهمیت مدیریت کارخانه‌ها	۸۲
مفهوم تولید	۸۶
عملیات	۸۶
مدیریت تولید	۸۷
سیستم‌های تولید	۸۹
قلمرو سیستم‌های تولید	۹۳
خلاصه فصل	۹۴
فصل هفتم: طراحی سازمان‌های صنعتی	
مقدمه	۹۶
طراحی ساختار سازمان‌های صنعتی	۹۷

مکان یابی کارخانه (صنعت).....	۱۰۹
روش های توسعه ی داخلی سیستم های تولید.....	۱۱۱
خلاصه فصل.....	۱۱۱
فصل هشتم: برنامه ریزی و مدیریت موجودی ها	
مقدمه.....	۱۱۴
ضرورت اطلاعات.....	۱۱۴
شرایط تصمیم گیری.....	۱۱۵
انواع تصمیمات مهم.....	۱۱۷
تصمیم گیری استراتژیک.....	۱۱۸
برنامه ریزی.....	۱۱۹
روش های برنامه ریزی تولید.....	۱۱۹
برنامه ریزی ظرفیت.....	۱۲۰
مسائل کمی در برنامه ریزی ظرفیت.....	۱۲۱
برنامه ریزی تعمیرات.....	۱۲۲
تکنیک های پیش بینی.....	۱۲۳
مدیریت هزینه ها.....	۱۲۹
نمودار نقطه ی سر به سر.....	۱۳۰
موجودی ها.....	۱۳۳
هزینه های تأمین کالا یا مواد (هزینه ی موجودی).....	۱۳۴
خلاصه فصل.....	۱۳۸
فصل نهم: مدیریت تکنولوژی و فن آوری صنعتی	
مقدمه.....	۱۴۲
تکنولوژی.....	۱۴۳
ویژگی های ماهوی تکنولوژی.....	۱۴۵
فواید مدیریت تکنولوژی و فن آوری.....	۱۴۸
کار آفرینی.....	۱۴۸
فن آوری، ساختار صنعت را تغییر می دهد.....	۱۵۰
مزایای استراتژیک تکنولوژی اطلاعات.....	۱۵۲
انتقال تکنولوژی.....	۱۵۲
مزایای بکارگیری تکنولوژی های جدید صنعتی.....	۱۵۴
خلاصه فصل.....	۱۵۴
فصل دهم: مدیریت پروژه	
مقدمه.....	۱۵۷
طراحی تیم ها.....	۱۵۸
تاریخچه ی مدیریت پروژه.....	۱۶۱
کنترل.....	۱۶۳
مدیریت هزینه.....	۱۶۵
تکنیک های برنامه ریزی و کنترل پروژه.....	۱۶۶
شبکه ی پروژه.....	۱۷۰
روش مسیر بحرانی (سی. پی. ام).....	۱۷۴
خلاصه فصل.....	۱۷۶
فصل یازدهم: مدیریت کیفیت و بهره وری	
مقدمه.....	۱۷۹
مفهوم بهره وری.....	۱۸۰
سطوح بهره وری در یک سازمان صنعتی.....	۱۸۰
ارزیابی بهره وری عملکرد.....	۱۸۲
کیفیت.....	۱۸۴
برنامه کیفیت بالدريج.....	۱۸۴
تیم های QC.....	۱۸۶
ISO ۹۰۰۰.....	۱۸۷
بهبود کیفیت و بازدهی.....	۱۸۹
چرخه دمینگ.....	۱۸۹
مشکلات اساسی در کیفیت.....	۱۹۰
کانبان.....	۱۹۱
نمودارهای کنترل کیفیت آماری.....	۱۹۸
خلاصه فصل.....	۲۰۴
فصل دوازدهم: کار در صنعت	
مقدمه.....	۲۰۸
کار.....	۲۰۹
شکل گیری قوانین کار و ایجاد اتحادیه های کارگری.....	۲۱۰
مدیریت اعتصاب.....	۲۱۴
آموزش و پرورش کارکنان.....	۲۱۷
خلاصه فصل.....	۲۱۸

فصل سیزدهم: توسعه‌ی صنعت (صنعتی شدن)	۲۲۹
مقدمه	۲۳۰
تعریف رشد اقتصادی	۲۳۱
تعریف توسعه‌ی اقتصادی	۲۳۱
مراحل توسعه‌ی صنعتی شدن جوامع (سیر تکاملی صنعت)	۲۳۴
سرمایه‌گذاری در طرح‌های صنعتی	۲۳۵
مفهوم نوین‌سازی صنایع کوچک	۲۳۶
شاخص‌های ارزیابی	۲۳۶
مزایای توسعه‌یافتگی صنعت	۲۳۸
ویژگی‌های مشترک کشورهای صنعتی	۲۳۹
تعیین هدف‌های دولت در برنامه‌ی خود برای صنعت	۲۳۹
نقش نوآوران در توسعه	۲۳۱
عوامل مؤثر بر توسعه‌ی صنعت ایران	۲۳۲
پیاپی‌سازی آگاهانه مدل گازهای در حال پرواز	۲۳۸
دوران عمر یک سازمان صنعتی	۲۳۹
برنامه‌ریزی برای تغییر سازمانی	۲۴۱
خلاصه فصل	۲۴۲
منابع	۲۴۴